

ბ ე ს ო ს ო ლ ო მ ა ნ ა ე შ ვ ი ლ ი

ა მ ბ ა ვ ი ძ ვ ე ლ ი
დ ა ხ ვ რ ე ტ ი ლ ე ბ ი ს ა
დ ა ა მ ბ ა ვ ი ა ხ ა ლ ი
დ ა ს ა ხ ვ რ ე ტ ე ბ ი ს ა

ღ ა ნ უ ა მ ბ ა ვ ი ჯ ა ლ ა თ ი პ ა პ ა რ ე მ ი ს ა,
დ ე დ ა რ ე მ ი ს მ ა მ ა რ ო მ ი ყ ო მ

ა ლ უ ზ ი უ რ ი მ ი ს ტ ი ფ ი კ ა ტ ი ა

ს უ ლ ა კ ა უ რ ი ს
ა მ ო მ ს ა ე მ ო ლ ა ა

როგორ მოვატყუოთ გამოცხადი

მაშინ პაპაჩემი, დედაჩემის მამა, ჯანზე იყო, მაგრამ იმ დაბადების დღის შემდეგ ნერვებმა ვერ გაუძლო და ტვინში სისხლი ჩაექცა. იმ დღეს არა – თითქმის ათი დღის მერე. იმდენი შეურაცხყოფა ჰქონდა გადატანილი და ატანილი, მაგრამ იმ ერთმა დაბადების დღემ ბოლო მოუღო. 85 წელი სულ კარგად იყო, უგრძნობი მეგონა. მეგონა, რომ არასოდეს არაფერს განიცდიდა... და უცებ...

ცივისსხლიანი ბებერი ცინიკოსი – ხო მიიღო?!

იმ ამბის მერე ერთ დღეში შეიცვალა. ბებრული სადისტური სიგიჟე გაუქრა. ის ბებრული სიგიჟე, როცა იცის, რომ ძალა აქვს და განვება, – აბა, სადამდე დაეჩაგვრინები? და რო ეჩაგვრინები, კიდე უფრო გჩაგრავეს. სულ არ აინტერესებს, ამას ზრდილობა გაკეთებინებს, შვილიშვილის პაპისადმი პატივისცემა თუ კიდევ რამე.

ერთი კვირა ჩუმად იყო, ხმას არ იღებდა. არც ჭამდა, არც სვამდა, ერთხელ ამოიღო ხმა და თავისთვის ჩაიბურღლუნა, უფრო კი ჩემს გასაგონად: აბა, ერთი ჩემ დროს ექნა, იმ შენ ძმაკაცს... ეხლა რო დიდი გული გაქვთ, ხო ავუგლისავდი კედელზე ტვინსო.

კიდევ ერთი კვირა გავიდა და მოცოცხლდა. გინება და-მინყო, – გეზიზღებო, გინდა მოგიყვე, რატო ვარ ეგეთიო?

არ შეგეშვებო, უნდა იცოდეთ. მე თუ მძღვერში ვარ, შენ რითა ხარ ჩემზე უკეთესი, კი არაა, მეტი, კი არაა, შენ რითა ხარ ჩემზე ნაკლები... ჰოდა, პირველად მომიყვა, რატომ გახდა ჯალათი. სამი დღე მიყვებოდა. არ ჭამდა და არ სვამდა. დაიღლებოდა – დაიძინებდა. გაიღვიძებდა – დამიძახებდა და ისევ მიყვებოდა... და რომ დაამთავრა, თვალე-ბი აუტრიალდა, ყბა მოექცა, კიდურები არაბუნებრივად დაებრიცა და იატაკზე დაენარცხა. ძალიან შემეშინდა, თან ცოტა მესიამოვნა კიდევ. გადარჩა, მაგრამ დარჩა ესე დამბლადაცემული. ორ-სამ დღეში ნელ-ნელა დაუბრუნდა მეტყველება და აზროვნება, ოღონდ უკვე არეული... ორი კვირის მერე მანაც მოკვდა, ოღონდ ბოლოს ისეთი მომინყო... ვერასოდეს წარმოვიდგენდი, რომ დამენანებოდა... გამძლე კი იყო ეს ბებერი ნაძირალა, მაგრამ მივხვდი, რომ მალე მოკვდებოდა და ჩანერა დავინწყე, მინდოდა, რალაცები გამესხენებინა, მაგრამ ველარ მპასუხობდა და შეიძლება ზოგი ადგილი ჩემი ფანტაზიის ნაყოფიც იყოს. როგორც მივხვდი, ეს ამბავი იცოდა მამაჩემმა და ამის გამო არ უყვარდა პაპაჩემი, – არც არასოდეს ჰქონია ურთიერთობა სიმამრთან და არც ჩემთვის მოუყოლია. ეტყობა, ჩათვალა, რომ პატარა ვიყავი და დამინდო. მაშინაც კი არ მოუყოლია, როდესაც დედაჩემმა უღალატა. არც სიკვდილის წინ, სისხლში რომ ცურავდა. ერთხელ გადანყვიტა, დიდი ხნის ოცნება აესრულებინა ჩემთვის, მგონი, თავისთვისაც და ახალი წლის საჩუქრად ნაყინი მიყიდა. ფული მომცა, შედი მაღაზიაში, აირჩიე და იყიდეთ, თვითონ გარეთ დამელოდა. სროლის ხმაზე მე და გამყიდველი ქალი გამოვვარდით. ხელში ნაყინი მეჭირა და ვლოკავდი. რომ მივუახლოვდი, პალტო ტანზე მჭიდროდ შემოიხვია, ჩემი ჭუჭყულიკა ბიჭო, ჭუჭყუსთან თითები გამიტკაცუნა, პირით გააპრუნუნა და მოკვდა. ხუთი ტყვია ჰქონდა მოხვედრილი. ვინ ესროლა არ დამინახავს,

მაგრამ სულ მახსოვს, იარაღის ლულეებს კვამლი როგორ ასდიოდა, არც ეს კვამლი დამინახავს, რასაკვირველია, მაგრამ მაინც სულ მახსოვს. ამ დროს დედა უკვე ნასული იყო სახლიდან, უფრო სწორად, მამამ სასტიკად სცემა ლალატის გამო და გააგდო, ლოყაზე დიდი იარა დაუტოვა და ისე. ეს ის დროა, ქვეყანაში ნაყინი რო ფუფუნებაა, ფული არავის აქვს და მთელ ქვეყანაში ერთადერთი საქმელი ლობიოა. ეტყობა, ადვილად მოსაყვანია ეს ლობიო და იმიტომ. პირდაპირ ნატურით მიდიოდა ვაჭრობა – ბოზებიც კი ლობიოზე იძლეოდნენ. ნაციის რჩეულებს ყველაზე მეტი ლობიო ჰქონდათ და მოგეხსენებათ, ლობიოს რა ახასიათებს, ჰოდა, დადიოდა მთელი ნაცია კუებ-კუებით. ყველაზე ელიტარულები და ყველაზე ლამაზები სიამოვნებით ხოცავდნენ ერთმანეთს, განსაკუთრებით ქალაქის ცენტრში. მე მეგონა, რომ სისულელების გამო ხოცავდნენ, იმათ ეგონათ, რომ სერიოზული ამბების გამო ხოცავდნენ. ისე, რატო არ არის სერიოზული მიზეზი ფული, ცოლი, ჰეროინი, საყვარელი? ხანდახან ეშლებოდათ ხოლმე და ისე, არაფრის გამო ხოცავდნენ ერთმანეთს. ან სულაც არ ეშლებოდათ, და ბავშვები ეზოში რომ თამაშობენ და ერთმანეთს მორევაში ეჯიბრებიან – ვინ უფრო ღონიერია, მაგის გამო ხოცავდნენ. პატარა ქალაქი იყო, კიდევ უფრო პატარა იყო ეს ელიტარული უბანი, ყველა ერთმანეთს იცნობდა და მაინც ხოცავდნენ. დადიოდნენ ესე ლობიონაჭამი ნაციის კუანა რჩეულები და კუებ-კუებით ხოცავდნენ ერთმანეთს. დედაჩემისა და მამაჩემის ამბავიც ამას ჰგავდა. მეორადი ტანსაცმლის მაღაზიაში დედაჩემი გამყიდვლად ედგა ვილაც ბერძენს. ჰოდა, იმ ბერძენზე იეჭვინა მამაჩემმა, არც ვიცი, ჰქონდა თუ არა მიზეზი. იმ კაცმა საბერძნეთში მომვლელის სამუშაო გაუხერხა დედაჩემს და იმის მერე აღარც მინახავს. ისე იზრუნა იმ ბერძენმა დედაჩემზე, მივხვდი, რომ უსაფუძვლო არ იყო ეჭვიანობა. დღემ-

დე ფულს მიგზავნის დედაჩემი, აბა, მე რისი თავი მაქვს, მწერალიც კი ცუდი ვარ. ჰოდა, მას შემდეგ, რაც გამაჩინა დედაჩემმა, რომელმაც მამას უღალატა, რომელიც თავის მხრივ ჩემ თვალწინ მოკლეს და რომელსაც ეზიზღებოდა დედაჩემის მამა, რომელიც თურმე ჯალათი ყოფილა, საბოლოოდ ამ დედაჩემის მამამ – ჯალათმა პაპამ გამზარდა. მა-მაჩემი რომ მოკვდა, ზუსტად იმ დღიდან დაიწყო პაპაჩემმა იმ ადამიანების ამბების არეულ-დარეულად მოყოლა, ვინც დახვრეტილი ჰყავდა. ყველაზე დალაგებულად იმ წუთებზე მოყოლა გამოსდიოდა, გასროლას რომ აღარაფერი უკლდა. აი, ის, რასაც გრძნობენ სულ ბოლოს, ჩახმახის გადატენი-დან ბოლო ბრძანებამდე. ღმერთი სწამდა პაპაჩემს, ნანახი მაქ, სული როგორ ამოდის და მიდისო, მაგრამ იციან ამ სუ-ლებმა, მე რომ არაფერ შუაში ვარ და არაფერს მერჩიანო. ეხლაც არ მერჩიანო.

ბოლოს სულ გაგიჟდა, გამაშლევინებდა სუფრას, სტუმ-რებს დამაპატიყებინებდა და იწყებდა ამ კომმარების მო-ყოლას – ჰოდა, მიიღო კიდეც. თავადიშვილები ვართო, – ამბობდა. ნეტა როგორი თავადიშვილი იყო, თუკი ვინმე დიდგვაროვანი დახვრიტეს ბოლშევიკებმა, მგონი, ყველა მაგის დახვრეტილი იყო. თავიდან ამ ამბების ჩანერა ვცა-დე, იმდენს ჰყვებოდა, – დავიღალე, დამეზარა და თავი დავანებე. არადა, ჩემ ისტორიებს ველარ ვწერ, სულ ეს მი-ტრიალებს თავში. იმასაც კი ვერ ვწერ, ქალის კაბის ჩაცმა რო მიყვარს. არაა, ორიენტაცია კი არ მაქვს არეული და არც სურვილი მქონია როდისმე კაცებთან ურთიერთობის, უბრალოდ, მიყვარს ქალის კაბის ჩაცმა, უკეთესად მიდგება და მორჩა, რა, არ შეიძლება?! მღვდლებსაც ხო აცვიათ კაბა. ის კი არა, ბოზებშიც მიყვარს სიარული. პაპაჩემი ბიჭობი-დან მაძლევდა ბოზებში სასიარულო ფულს და ძალიანაც მსიამოვნებს. ოღონდ საიდან ჰქონდა ამ ბებერ ნაძირალას

ამდენი ფული, ვერ ვხვდებოდი. ან სად ინახავდა – ვერაფრით ვიპოვე. ერთხელ მთელი სახლი გადავაქოთე და არაფერი გამომივიდა. ფულს მაძლევდა და მერე სულ დეტალურად მაყოლინებდა, – ჩამეძიებოდა ხოლმე, – ვისთან იყავი, როგორი იყო? დიდი ძუძუები ჰქონდა თუ არაო, პირში თუ იღებდა, უკნიდანაც ხომ არ მოსწონდა?! მეც ვუყვებოდი, აბა, რა მექნა, მერეც ხომ მინდოდა ფული. ხანდახან არც წაესულვარ ბოზებში, ფული სხვა რამეში დამჭირვებია და მომიგონია ამბავი. არა, იმას ნამდვილად არ მოვუყვებოდი, კაბაჩაცმულს რომ უფრო მაგრად მიდგება. ერთხელ მთვრალს კინალამ წამომცდა, არ დაიჯერა, – შემეგინა, სერიოზულად მოიქეციო და გაგჩერდი. არადა, თვითონ ისეთებს მომიყვა, ეს ჩემი კაბა როგორ უნდა გაჰკვირვებოდა? ისე, შეიძლება უფრო გამწარებულყო. რომ მომკვდარიყო, ფულს ვინ მომცემდა? ამდენი რამის მოსმენა და მოგონება რომ მიწევდა, მეც ძალაუნებურად მწერალი გავხდი, ყოველ შემთხვევაში, ამბების მოყოლა ძალიან მსიამოვნებს. თან მარტო ყოფნა მიყვარს და ვზივარ და ვწერ და მაქვს ჩემი მსოფლიო.

თქვენ რა გგონიათ, როგორ ხდებიან მწერლები? მწერლებს ხო ეგეთი თვისება აქვთ: აიღებენ მომხდარ ამბავს, ცხოვრებაზე უკეთესს ხომ ვერანაირი ფანტაზია ვერ მოიგონებს. შეძვრებიან თავისი არჩეული ამბის გმირის სხეულში და იწყებენ იმით ცხოვრებას. თუ მწერალმა მოახერხა და ბოლომდე შეუძვრა ტვინში, გულში, კუჭში, უკანალში, ყვერებში და კიდევ სად, ღმერთმა იცის, ხო აცოცხლებს ამ თავის გმირს და, მაშასადამე, ამბავსაც, თუ ვერა და, ჰყავს გმირი ან უგულო, ან უტვინო, ან უტრაკო, ან უყვერებო. ყველაზე მთავარია სისხლში შეძრომა. ეს ხელობა იშვიათებმა იციან, სისხლში თუ შეძვრა, მაშინ ყველგან შეძვრება, სულ ყველგან; მერე, ამ ამბავს მიანებებს სხვა ამბავს, შიგნით ჩასვამს გმირს, რომელშიც შემძვრალია და არის შანსი, რომ

რამე გამოუვიდეს. თუ გამომცემელი მოტყუვდა – დაბეჭდავენ წიგნს და მწერალმა ვალების ნაწილის გასასტუმრებელი ფულიც კი შეიძლება მიიღოს. მერე ისევ მოშივდება და იწყებს გამომცემლის მოსატყუებელი ამბის მოგონებას. თუ ამ გამომცემელმა წინა წიგნით ხალხიც მოატყუა, ხომ კიდევ დაუბეჭდავს, თუ ვერა და, მაშინ მოუწევს მწერალს საქმიანობის შეცვლა. ეხლა ვაპირებ ამ სადისტი პაპაჩემის ამბით გამომცემლის მოტყუებას. როგორც ვთქვი, ეს პაპაჩემი დედაჩემის მამა იყო. დედაჩემის დედას, ანუ ბებიაჩემს, პატარაობიდანვე მეტსახელად ბაბოს ეძახდნენ. ბაბო დედაჩემის ძმაზე მშობიარობას გადაჰყვა, ზუსტად იმ დღეს, როდესაც გაიგო, რომ ქმარმა ტყუპისცალი დაუხვრიტა. მაგრამ ეს ამბავი ცოტა უფრო გვიან მოხდა, ვიდრე ის ამბავი, რომელსაც სიკვდილის წინ, ნაძირალა პაპაჩემი მომიყვა.

მეც დავიკიდე, – ავდექი და დავწერე, თან ეფექტური სათაურია „დედაჩემის მამა – ჯალათი“ – მგონი, ჭამს გამომცემლობა. შეიძლება ცოტა ფულიც მომცენ. ისეთი რალაცებია, ვინ დაიჯერებს, რომ მართალია, თან ვინ დამიჯერებს, რომ მართლა პაპაჩემზე ვწერ. ისე, ის ჩემი ნაცნობი არ მოიქცა კარგად, მაგრამ ყველა მე ხომ არ მგავს. მე ბავშვობიდან მიჩვეული ვარ და არ მაღიზიანებს, იმისთვის კიდევ როგორი მოსასმენია, როგორ ხვრეტდა ეს დედაჩემის მამა ხალხს და თან ამას სიამოვნებით რომ მოჰყვები. ჰოდა, გადაირია მთვრალზე კაცი... – მესმის იმისიც. ჩემმა ნათესავებმა კი ვერ გაუგეს და ისე სცემეს, კინაღამ პოლიციისა და სასწრაფოს გამოძახება მომიწია. იმ ჩემი შორეული ნათესავებისაც მესმის.

„პატარა გორი დიდია...“

1920 წელი იდგა. ერთ წამი დასჭირდა ღვთის რისხვას – გაუგონარი ძალით შეანჯღრია, ჩამოაქცია და ჩამოამხო დიდი ბელადის მშობლიური ქალაქი, პატარა გორი. ისედაც ერთი ბენო ქალაქში, მარტო ქალაქში კი არა მის შემოგარენში, ორი სახლი გადარჩენილა მაშინ – ორივე ერთი პოლონელი ინჟინრის დაპროექტებული. ამ მეორე გადარჩენილი სახლის პატრონი თავზეხელაღებული უცხოელი ყოფილა, ზოგი ამბობდა, იტალიელიაო – რომის იმპერატორების შთამომავალიო, ზოგი – ალბანელი პრინციო... ზოგი რას და ზოგი რას. ის პოლონელი ინჟინერი მამამისის მეგობარი ყოფილა, პაპამისს კი რა დამსახურება ჰქონდა იმპერიის წინაშე, არავინ იცოდა, მაგრამ თვით რუსეთის იმპერატორს უჩუქებია ხუთი სოფელი. მერე, როგორც იციან ამ უცხოელებმა, – ქართველი ცოლი მოუყვანია და როგორც ქართველმა ცოლებმა იციან, მართლმადიდებლობა მიაღებინა და სულ გააქართველა ეს კათოლიკე კაცი. იმ იმპერატორის შემდეგმა, თუ კიდე შემდეგმა იმპერატორმა, ბატონყმობა კი გააუქმა, მაგრამ თავზეხელაღებულის პაპას ზვრები ხომ დარჩა? ყოფილი ყმები თავის ზვრებში დაასაქმა და მოზრდილ ჯამაგირსაც უხდიდა. ფრანგებისგან ნასწავლი ტექნოლოგიით აყენებდა საუკეთესო ქართულ ღვინოს და უცხოეთში ყიდ-

და – პეტერბურგისა და პარიზისა და ვენისა და ლონდონისა და კიდევ სად არა, რესტორნებში დალევდით იმის ღვინოს. მისმა თავზეხელაღებულმა შთამომავალმაც გააგრძელა წინაპრის ღვინის საქმე, მარტო კი არ გააგრძელა, გვარიანად გააძლიერა, თუმცა, როცა თვრებოდა, ეგონა, რომ სოფლები ისევ მის საგვარეულოს ეკუთვნოდა. ჩამოუვლიდა და ძველებურად ანიოკებდა გლეხობას. შემოსავალს დახარბებული გლეხობაც ძალიან არ ერჩოდა და თავაშვებულობასაც აპატიებდნენ ხოლმე. ერთხელ ერთ გლეხის გოგოს დაადგა თვალი და ძალა იხმარა. ისეთი ლამაზი იყო ის ქალი, ისეთი ლამაზი, თან ისე აჰყვა მის აღვირახსნილ, თავზეხელაღებულ ხასიათს, ისეთი ჩუმი და უსიტყვო ვნება დაბუდებულიყო ამ უბირ გლეხის გოგოში, რომ მეორედაც მოუნდა, მერე – მესამედაც... და ცოლად მოიყვანა, – ესე გაჩნდა თედო. იმ დროს გარყვნილებისა არავინ არაფერი იცოდა. პეტერბურგსა და ევროპაში ნათრევმა გაქართველებულმა თავზეხელაღებულმა ისეთები ასწავლა თედოს დედას, რომ ბარე ცვედან ეშმაკს შეაცდენდა. ცოდვა გამხელილი სჯობს და, თედოს დედაც კარგი მოსწავლე გამოდგა. ამ პატარა ქალაქში თედოს დედისა და თავადიშვილის ლოგინის ამბებს თურმე ყველა იგებდა, ისე ხმამაღლა და მოურიდებლად ყვარობდნენ ერთმანეთს.

იმასაც ჭორაობდნენ, რაღაც ჯადოსნური ფქვილი მოაქვს ევროპიდან, ადამიანს ჯანს მატებს და ხანდახან ჭკუიდანაც შლის, სიცოცხლის ელექსირს ეძახიან, თავის ცოლსაც ასმევს და იმიტომ არიან სულ ესე ატეხილებიო. ამ სახლის ახლოს ჩავლისას, მღვდლები პირჯვარს იწერდნენ და სამეზობლო ცდილობდა, იმათ მხარეს ფანჯრები ამოეშენებინა. თედოს მამა თედოს დედას მოცალეობისა და სიყვარულისგან დასვენების ჟამს წიგნებს უკითხავდა, მერე წერა-კითხვაც ასწავლა. „ანა კარენინას“, „მაგრენის ტყა-

ვის“, „წითელი და შავის“, „პარიზის ღვთისმშობლის ტაძრის“ კითხვით აღელვებული ქალის ალერსით დაწყნარება უწევდა ხოლმე, სანამ მთავარი ამბავი არ დაიწყო.

მთავარი ამბავი კი მაშინ დაიწყო, როცა რუსეთიდან მოთრეულმა წითელი ბოლშევიკების სამხედრო ნაწილებმა გორის მაზრა დაიპყრეს. არა, გორის მაზრა კი არ დაიპყრეს, საქართველო დაიპყრეს და გორის მაზრაში შეხროვდნენ. იქაურობის გამაგრება დაევალათ. აბა, რა იქნებოდა, გორი ხომ პროლეტარიატის წინამძღოლის, ფოლადისებრ მტკიცე სტალინის ქალაქი იყო. თან ფოლადისებრ მტკიცეს ეთქვა, პირველი, რასაც ვიზამ, მიწისძვრისგან პირწმინდად დანგრეულ ჩემს ქალაქს აღვადგენ, მაგათი ჩასვრილის გამოსწორება ჩვენ გვინევსო. სოციალ-დემოკრატები ხომ არ ვგონივართ ვინმეს, ეხლა ნახეთ, მშენებლობა როგორი უნდაო. თედოს თავზეხელაღებულ მამას ბოლშევიკების მოსვლა დროებითი ჰგონებია და ისე გაუგრძელებია თავისი ყოფა, წარბიც არ შეუხრია. აი, სწორედ ამ დროს გაჩენილა თედოც. სანამ ბოლშევიკები გაერკვნენ, ვინ ვინ იყო, თან დანგრეული ქალაქის აღდგენაზეც დაკარგეს დრო, ორი წელიც გავიდა. მერე გაიკითხ-გამოიკითხეს და ყველა არასანდო „ელემენტს“ მიადგენენ. აბა, აქ ჩვენზე უფრო თავზეხელაღებული ვინ არისო? რა თქმა უნდა, ერთ-ერთი და, სავარაუდოდ, ერთადერთი, თედოს მამა აღმოჩნდა. მივიდა წითელი კომისარი თედოს მამასთან და უთხრა, ეგ შენი სახლი რეკომისთვის მინდაო. რაო? – ვერ გაიგო თედოს მამამ. რაო და შენი სახლი მაგარი ნაშენებია და ახალგაზრდა სახელმწიფოს „სჭირ...“-ის თქმა მოასწრო, „...დებო...“-ზე ისეთი მოხვდა ყბაში, თედოს დედას გათავებისას არ უთეთრდებოდა ისე თვალები, ამ წითელ კომისარს რომ აუტრიალდა და გადაუთეთრდა გუგები. დუჟმორეულმა წითელმა კომისარმა, იქვე, სახლის კედელთან, სისხლნარევი ნერწყვით წითელ,

ქიმიურ ფანქარს წვერი დაუსველა, ახლად ნასწავლი ასო-
ებით ბრძანება დაწერა და ამავე ბრძანების საფუძველზე,
თედოს მამა საკუთარი სახლის კედელთან მიახვრიტა. მაშინ
თედო ორი წლის იყო. ამ წელს დიდი ბელადი დიდ ბელადად
აირჩიეს, ერთი წლის შემდეგ წითელმა კომისარმა სისხლ-
ში ჩაახრჩო აჯანყება და გმირად დაბრუნებულმა, ქალაქის
ყველაზე ლამაზი ქალი მოიყვანა ცოლად. თან ეკუთვნოდა,
ბოლოს და ბოლოს, მან დახვრიტა ქალის თავზეხელაღე-
ბული ქმარი. ცოტა ხანში რალაც შეიცვალა წითელ კომი-
სარში. ჯერ იყო და მთვრალმა დებოშების ატეხვა დაიწყო,
ერთი-ორი კაცი უმიზეზოდ მიახვრიტა ქალაქის ცენტრში,
– სულ გადაირია, უბედური. კაცმა არ იცის, რა ხდებოდა
თედოს დედასა და კომისარს შორის, მაგრამ ზუსტად ერთი
წლის შემდეგ, წითელი კომისარი მღვდლად ეკურთხა და
რამდენიმე თვის შემდეგ, ზუსტად ისევე მოექცნენ, როგორც
თვითონ მოექცა თედოს მამას. ორი ჯარისკაცი და ერთი
ისეთივე, ოღონდ სხვა წითელი კომისარი გამოჩნდა ქალაქ-
ში. ეს კომისარი სპეციალური დავალებით გამოეგზავნათ,
– გაერკვია, როგორ ეკურთხა წითელი კომისარი მღვდლად,
რატომ ლანძღავდა დიდ ბელადს და ზომები მიეღო.

იღრიალა ახალმა კომისარმა, ცეცხლიო და ჯერ ერთი
ტყვია გავარდა, მერე – მეორე, არ მოკვდა მღვდელი. ღმე-
რთი სამობით არის! – გიჟივით უთხრა კომისარს, – მესამეც
მესროლე, გენანება? – გადაირია ისეთივე სხვა წითელი კო-
მისარი, ამოიღო საფოსტო ნაგანი და გულში ესროლა. ტყვია
ჯვარს მოხვდა, აისხლიტა და ბრძანების გამცემ კომისარს
შიგ თვალში ეძგერა. სიმწრისგან კბილები გააკრაჭუნა სპე-
ციალური დავალებით გამოგზავნილმა კომისარმა და ნაგან-
ში ჩარჩენილი ოთხი ტყვია კიდევ უფრო დაუნდობლად და-
ახალა. ეს ოთხი ტყვია მოერია და სიცოცხლეს გამოასალმა
ნაბოლშევიკარი მღვდელი.